

"הדטרויט של הודו". תעשיית הרכב בטמיל נאדו

אפילו נטפים הישראלית הקימה ב־2008 בצ'נאי את המפעל השני שלה, במטרה להגיע לשוק של דרום הודו. המפעל הראשון של החברה הוקם בעיר ברורה שבמדינת גוג'ראט, בצפון הודו, ולדברי צבי פלר, מנהל אזורי בנטפים אשר שימש עד לא מזמן מנכ"ל נטפים הודו, הסיבות לפתיחתו של מפעל נוסף בהודו היו פיזור סיכונים וקרבה גדולה יותר ללקוחות. המפעל החדש מאפשר לנטפים להגיע גם לשוקי הדרום של הודו – המדינות אנדרה פרדש, קרנטקה וטמיל נאדו. החברה כחנה אתרים בשלוש מדינות אלה, שבחלקן אף הוצעו לה הטבות מס וקרקעות בחינם, אך בסופו של דבר בחרה בפארק מהינדרה לתעשיות שבצ'נאי המאכלס עשרות חברות ומפעלים.

כמו חברות בינלאומיות רבות כיום, נטפים משתמשת בשני מפעליה בהודו לא רק לצורך שירות השוק ההודי אלא לשירות כלל שווקיה בעולם, ולכן הקרבה לנמלי ים היתה מהותית בעבורה. מהודו, לדוגמה, היא שולחת סחורה לאוסטרליה, סין, דרום אמריקה ואירופה. גם נושא אספקת החשמל הסדירה היה שיקול מרכזי בעבורה.

חשוב להתייחס גם לשלוש תעשיות מקומיות נוספות הפועלות במקום. האחת, תעשיית סרטים המתחרה בזו של בוליווד, קרויה קוליווד ומייצרת 150 סרטים בשנה; השנייה, תעשיית טקסטיל; השלישית – פארמה וביוטק. החברות פיזור ודאו כמיקלס כבר הקימו שם מרכזי פיתוח, ויחד עם פארקי הביוטכנולוגיה המאכלסים עשרות מפעלים, חברות, מעבדות ומרכזי מחקר, נראה כי המדינה מהווה מרכז ביוטכנולוגי מהחשובים בהודו. לצד "דטרויט של הודו", יש המכנים את המקום "עמק הביוטק". ■

הכותבת היא מנכ"לית משותפת ב־A&G Partners, סגנית יו"ר לשכת המסחר ישראל-הודו, נשיאת אגודת הידידות ישראל-הודו. לתגובות: anat@angp.net

יורדים דרומה

לא רבים בישראל שמעו על העיר צ'נאי שבדרום הודו, אבל בשקט בשקט היא הופכת למעצמת היי טק ומכוניות. תשאלו את יבמ, ב.מ.וו ונטפים הישראלית שכבר הקימו שם מפעלים

מאת **עויד ענת בנשטיין-ריין**

אתגנית, הדוברת את השפה הטמילית הנהוגה בטמיל נאדו. מבחינה לוגיסטית צ'נאי נוחה להגעה. יש בה שדה תעופה בינלאומי, היא אחת מארבע נקודות "מרוכז הזהב" – רשת האוטוסטרדות המוקמת בהודו, ויש בה נמל ים. בטמיל נאדו עצמה יש עוד שני נמלי ים, אך זה שבצ'נאי הוא העיקרי והשני בגודלו בהודו להובלת מכולות. לתעשיינים חשוב לדעת שלמדינה יש די והותר עתודות חשמל, וכאשר שאר המדינות נאבקות כדי לקיים אספקת חשמל שוטפת, טמיל נאדו מוכרת את העודפים לשכנותיה.

חברות רבות מבקשות לדעת לאחרונה היכן להקים את המפעל שלהן בהודו. התשובה תלויה כמובן בתעשייה ובצרכים הספציפיים, אבל אני ממליצה מאוד לבחון אופציה מעניינת בדרום הודו – מדינת טמיל נאדו שבירתה היא צ'נאי (המוכרת יותר בשם מדראס). במדינה צמחה בשנים האחרונות תעשיית היי טק, השנייה בלבד לבנגלור ביצוא תוכנה, והיא מושכת אליה יותר ויותר משקיעים זרים. ממוקמים בה מרכזי הפיתוח של יבמ, HP ואקסנצ'ר ושל החברות ההודיות ופרו, אינפוסיס ו־TCS. גם ענקיות התקשורת אלקטלילוסנט ואריקסון כבר שם. ענף המכוניות גם הוא התיישב בדרום, שזכה עקב כך לכינוי "הדטרויט של הודו". 30% מייצור המכוניות בהודו התמקם שם, עם מפעלים של יונדאי, פורד, מיצובישי, קטרפילר, ב.מ.וו ורנו-ניסאן. בנוסף למכוניות קיימים מפעלים לייצור משאיות, ציוד הנדסי כבר, קרונות רכבת וכו', גם טנקים. הטנק ההודי ארג'ון, למשל, מיוצר שם. מדינת טמיל נאדו, המאכלסת כ־66 מיליון איש, גובלת מצפון במדינות קרלה, קרנטקה ואנדרה פרדש. מדרום היא מקיימת יחסי מסחר ערים עם שכנתה סרי לנקה – עיקר האוכלוסייה המתגוררת בצפון סרי לנקה משתייכת לאותה קבוצה

חדשות מהשטח

◀ **בסימן צמיחה** - על פי לשכת הסטטיסטיקה ההודית, **ההכנסה לנפש במדינה צמחה בשנה האחרונה ב־13%** ועומדת על 40,141 רופי - כ־900 דולר לשנה. האוכלוסייה צמחה ב־1.38%, והיום חיים בהודו 1.17 מיליארד איש.

◀ **מתיחות עם אוסטרליה** - ענף הסחר החשוב בין הודו לאוסטרליה הוא חינוך - בשנה האחרונה לומדים באוסטרליה 120 אלף סטודנטים הודים. ואולם, **באחרונה אירעו באוסטרליה תקריות של פגיעה בהודים על רקע גזעני**. שר החוץ של אוסטרליה, המבין את חשיבות הסטודנטים הזרים לכלכלת המדינה, הבטיח כי מדינתו תפעל למגר את התופעה, שצמחה לכדי תקרית דיפלומטית בין שתי המדינות.

◀ **דור העתיד** - שתי חברות ישראליות הפועלות בתחום החינוך - המרכז הישראלי למצוינות בחינוך וחברת FTK טכנולוגיות - חברו לחברת אדיקומפ ההודית כדי לסייע לבית ספר בדרום הודו להצטרף לחידון אינטרנטי בינלאומי במדעים, שמארגן המרכז למצוינות. **בית הספר ההודי הגיע למקום השני**, ואת המקום הראשון חלקו בית ספר ישראלי ובית ספר אמריקאי.

תצלום: בלומברג